

ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ξέρουν πολύ καλά πως ένα πλεόνασμα 3,5% είναι δύσκολο να διατηρηθεί για πολλά χρόνια

«Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ Οικονομικών της Γερμανίας Βόλφγκανγκ Σόιμπλε είπε πως μόνο στην περίπτωση που δεν τηρηθούν τα συμφωνηθέντα, θα χρειαστούν νέες διαπραγματεύσεις», τονίζουν κυβερνητικές πηγές

ΤΟ ΘΕΜΑ

© ΣΕΝΑΡΙΟ 3ο

Η ελληνική κυβέρνηση πάει σε εκλογές, αδυνατώντας να φέρει εις πέρας είτε το πρώτο, είτε το δεύτερο σενάριο. Αν το πρώτο ή το δεύτερο σενάριο δεν έχει ευτυχική κατάληξη εγκαίρως, η Ελλάδα, σύμφωνα με πηγές των δανειστών, δεν θα μπορέσει να αποπληρώσει δάνεια προς την ΕΚΤ και το ΔΝΤ, θα τεθεί και πάλι σε καθεστώς επιλεκτικής χρεοκοπίας, θα χάσει όλη τη θετική δυναμική, θα πρέπει να ξεχάσει ξανά τις αγορές για μια 2ετία-3ετία και καμία πρόβλεψη δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Ανάλογα με τον χρόνο που θα απομείνει ανάμεσα στο ναυάγιο και στις δανειακές υποχρεώσεις της χώρας, στην Ε.Ε. εκτιμούν ότι τη λύση θα δώσουν οι κάλπες, όμως η ζημιά θα έχει γίνει για ακόμη μια φορά.

Επανεξέταση του στόχου

Μέσα σε αυτό το εφιαλτικό σκηνικό, στους κόλπους του Eurogroup έχει αρχίσει να κυκλοφορεί μια νέα υπόσχεση. Πηγή με πολύ καλή γνώση των συζητήσεων, που η Realnews συνάντησε στη Μάλτα, ανέφερε ότι «η Ε.Ε. θα μπορούσε να επανεξετάσει το ύψος του πρωτογενούς πλεονάσματος για τα έτη μετά το 2019, σε συνδυασμό με την εφαρμογή των μεσοπρόθεσμων μέτρων για το χρέος, αρκεί η Ελλάδα να συνεργαστεί ως τότε με την Ε.Ε. και το ΔΝΤ να παραμείνει κανονικά στο πρόγραμμα».

Πηγή του Euro Working Group έκανε λόγο για «πολιτικές συζητήσεις που θα χρειαστούν για να ξεκολλήσει η υπόθεση»

Η ίδια πηγή εξήγησε στην «R» ότι οι Ευρωπαίοι «ξέρουν πολύ καλά πως το 3,5% είναι ένα ποσοστό που πολύ δύσκολα διατηρείται για καιρό».

Υπογράμμισε, μάλιστα, πως δεν πιστεύει ότι θα επιτευχθεί ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος, ξεκαθάρισε όμως ότι «στα χαρτιά αυτό είναι το ποσοστό που πρέπει να συμφωνηθεί τώρα».

Μιλώντας σε ομήγυρη απεσταλμένων του διεθνούς Τύπου στη Μάλτα, η ίδια πηγή εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι «αυτή η συζήτηση θα ανοίξει το 2019». Σημείωσε ότι τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για το χρέος, που έχουν ήδη αποφασιστεί, θα ενεργοποιηθούν -μεταξύ άλλων- και επειδή η πρόβλεψη για το 3,5% δεν θα μπορέσει να τηρηθεί. Επεσήμανε, όμως, ότι όλη αυτή είναι μια συζήτηση για όταν το πρόγραμμα θα έχει τελειώσει, η Ελλάδα θα έχει βγει στις αγορές και το ΔΝΤ απλά θα περιμένει να αποπληρωθεί.

Κληθείσα να σχολιάσει τη στάση του ΔΝΤ στις διαπραγματεύσεις, η ίδια πηγή ξεκαθάρισε ότι η απαίτηση για πρόσθετα μέτρα 4,2 δισ. ευρώ δεν πρόκειται να φύγει από το τραπέζι, αλλά «πρέπει να βρούμε έναν τρόπο ώστε η διατύπωσή τους να είναι ανεκτή και στην ελληνική πλευρά».

Απαντώντας, τέλος, σε ερώτηση της «R» αν βλέπει την Ελλάδα να παίρνει τα μέτρα με κάποιο συμβιβασμό, ή το Ταμείο να αποχωρεί και να αρχίζει μια νέα διαπραγμάτευση χωρίς αυτό, είπε: «Με τίποτα. Το Ταμείο είναι πολύ σημαντικό για πάρα πολλούς συναδέλφους»...

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

■ ΜΕΣΥΓΚΡΑΤΗΜΕΝΗ αισιοδοξία υποδέχθηκε η ελληνική κυβέρνηση τη συνέντευξη του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, με την οποία ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών αφήνει για πρώτη φορά ανοικτό το ενδεχόμενο να αποχωρήσει το ΔΝΤ από το ελληνικό πρόγραμμα. Το Μαξίμου χαρακτήρισε την πιθανότητα συνέχισης του προγράμματος χωρίς το ΔΝΤ ή με την παρουσία του χωρίς χρηματοδότηση «καλοδεχούμενη», καθώς εκτιμά ότι είναι μία εξέλιξη που μπορεί να αποτελέσει διέξοδο στο πρόβλημα ασυμφωνίας μεταξύ των θεσμών, που αποτελεί διαρκή τροχοπέδη για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης.

Η συνέντευξη του Γερμανού υπουργού στη «Süddeutsche Zeitung» δημιούργησε ελπίδες στην κυβέρνηση ότι με την αποχώρηση του ΔΝΤ μπορεί να υπάρξει μια ταχεία άρση του αδιεξόδου που έχει δημιουργηθεί σε ό,τι αφορά στην ολοκλήρωση της αξιολόγησης, καθώς, όπως λένε χαρακτηριστικά, «αν αποχωρήσει το ΔΝΤ, η δεύτερη αξιολόγηση κλείνει άμεσα και χωρίς νέα μέτρα, καθώς σήμερα η αντίθεση είναι δομική ανάμεσα στους ευρωπαϊκούς θεσμούς και το ΔΝΤ». Πάντως, επίσημα η ελληνική κυβέρνηση δεν τάσσεται υπέρ της αποχώρησης του ΔΝΤ από το πρόγραμμα. Συγκεκριμένα, επιμένει πως αυτό που ζητάει είναι να ξεκαθαρίσει το ΔΝΤ το ταχύτερο δυνατόν τις προθέσεις του, ώστε να αρθεί η εμπλοκή στην ολοκλήρωση της αξιολόγησης, που οφείλεται στην αντιπαράθεση των ευρωπαϊκών θεσμών με το Ταμείο.

Σημαντική η παραδοχή

Κυβερνητικές πηγές έλεγαν την Παρασκευή πως είναι σημαντική η παραδοχή του Β. Σόιμπλε ότι «η ευρωζώνη έχει τα εργαλεία να στηρίξει την Ελλάδα και χωρίς τη συμμετοχή του ΔΝΤ» και ότι η χώρα υποστηρί-

Ο Σόιμπλε, το ΔΝΤ και οι νέες ελπίδες

Αναθάρρησε η κυβέρνηση μετά τη συνέντευξη του Γερμανού υπουργού Οικονομικών στη «Süddeutsche Zeitung»

ζει αυτή την άποψη τα τελευταία δύο χρόνια. Τόνιζαν, επίσης, πως, σε αντίθεση με την εντύπωση που δημιουργήθηκε στα ελληνικά ΜΜΕ, ο Σόιμπλε δεν μίλησε για νέο μνημόνιο σε περίπτωση αποχώρησης του ΔΝΤ από το πρόγραμμα, αλλά για συνέχιση του παρόντος τρίτου προγράμματος που έχει συμφωνηθεί και θα το υλοποιήσει ο ESM. Όπως τονίζουν, «ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας είπε πως μόνο στην περίπτωση που δεν τηρηθούν τα συμφωνηθέντα, θα χρειαστούν νέες διαπραγματεύσεις».

Στην πραγματικότητα, η κυβέρνηση αναθάρρησε και από τις διευκρινίσεις που έδωσε ο εκπρόσωπος του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών στην ενημέρωση των Γερμανών δημοσιογράφων, στην οποία ξεκαθάρισε πως οι δηλώσεις Σόιμπλε αφορούν στο τρέχον τρίτο πρόγραμμα. Σε στελέχη της κυβέρνησης και του οικονομικού επιτελείου, ωστόσο, η συνέντευξη Σόιμπλε προκάλεσε και κάποιον προβληματισμό. «Γιατί έδωσε τη συνέντευξη αυτή τώρα ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών;», διερωτάτο κυβερνητικό στέλεχος, που πιθανολογούσε πως έχει ενημερωθεί για την απόφαση του Ταμείου να μη συμμετάσχει στο ελληνικό πρόγραμμα και προσπαθεί να προε-

τοιμάσει την κοινή γνώμη.

Η αναφορά του Σόιμπλε στην ανάγκη νέων διαπραγματεύσεων, σε περίπτωση που δεν τηρηθούν τα συμφωνηθέντα, προκάλεσε επίσης προβληματισμό. Το πόσο αυστηρή θα είναι η ερμηνεία περί της τήρησης των συμφωνηθέντων, σε περίπτωση που το ΔΝΤ αποχωρήσει από το πρόγραμμα, δεν μπορούν να το προεξοφλήσουν οι κυβερνητικές πηγές, που σημείωναν, ωστόσο, πως στις τελευταίες του συναντήσεις με αξιωματούχους της Ε.Ε. ο υπουργός Οικονομικών δεν συνάντησε το καλύτερο κλίμα και εισέπραξε αρκετές γκρίνιες, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στις ιδιωτικοποιήσεις στον τομέα της ενέργειας. Το γεγονός ότι σε περίπτωση αποχώρησης του ΔΝΤ τον έλεγχο του προγράμματος θα τον ασκεί ο ESM, πάντως, η κυβέρνηση επικείμενη πως, βάσει των ευρωπαϊκών κανόνων και των συμφωνιών, τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των προγραμμάτων του ESM αναλαμβάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Περιορισμένη αισιοδοξία

Στο υπουργείο Οικονομικών η αισιοδοξία ήταν ακόμα πιο περιορισμένη, αφού, σύμφωνα με τους τεχνοκράτες, τυχόν αποχώρηση του ΔΝΤ από το πρόγραμμα θα έχει δύο σημαντικές συνέπειες. Η πρώτη είναι πως σταματάει κάθε είδους πίεση στους εταίρους για απομείωση του ελληνικού χρέους, κάτι που σημαίνει πως οι αποφάσεις για μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη απομείωση του χρέους πιθανόν να παραπεμφθούν στις καλένδες. Η δεύτερη είναι πως η αποχώρηση του Ταμείου από το πρόγραμμα αποδυναμώνει την προοπτική εξόδου της Ελλάδας στις αγορές, αφού οι επενδυτές εμπιστεύονται το Ταμείο πολύ περισσότερο από την Κομισιόν ή τον ESM.

η άποψη
του ΜΑΚΗ ΤΖΙΦΡΑ*

*Νομικός

Φύρερ 7 χρόνια

Ο ΦΥΡΕΡ της Ευρώπης ξαναδύλωσε ότι η «Ελλάδα χωρίς την οικονομική βοήθεια των δισεκατομμυρίων θα ήταν χρεοκοπημένη εδώ και καιρό». Παρέλειψε να πει, όμως, ότι τα δισεκατομμύρια αυτά είχε η Ελλάδα δικαίωμα, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές συνθήκες, να τα δανείζεται από την ευρωπαϊκή αγορά ομολόγων διαρκώς και με σταθερό επιτόκιο, μάλιστα, χαμηλότερο αυτού που η χώρα του εν τέλει μας δάνεισε. Δικαίωμα είχε γιατί πρόσφερε, όπως και οι λοιπές χώρες της οικονομικής αυτής ένωσης, προς τους επενδυτές σε ομόλογα της τον δημόσιο πλούτο της ως εγγύηση για να δανείζεται από αυτούς. Δημόσιο πλούτο που, βάσει διεθνούς δικαίου και ευρωπαϊκών συνθηκών, αποτελεί δικαίωμα του κάθε λαού προς ανάπτυξη του. Γι' αυτό προβλέφθηκε στη συνθήκη της Ε.Ε. να αξιοποιείται αυτός από τους λαούς, για να δανείζονται οι χώρες με έκδοση ομολόγων τους όσα χρήματα κάθε φορά χρειάζονται. Προς αντιμετώπιση του προβλήματος, όμως, ότι τα επιτόκια δανεισμού της χώρας μας έπαψαν να αντιμετωπίζονται στην Αμερι-

κή ως σταθερά, ενώ η χώρα λόγω πλούτου της τουλάχιστον στην Ευρώπη παρέμενε φερέγγυα, ο φύρερ σε ένα Eurogroup του 2010 αποφάσισε την υπογραφή σύμβασης δανειακής διευκόλυνσης μεταξύ της χώρας μας και των άλλων 16 χωρών της ευρωζώνης, δεσμεύοντας όμως δι' αυτής τον δημόσιο πλούτο μας-εγγύηση στους επενδυτές προς το δικό του κράτος και τα υπόλοιπα. Ξένες χώρες δηλαδή αποκτούσαν δικαίωμα επί του ελληνικού δημόσιου πλούτου! Με την παράνομη αυτή απόφαση του δημόσιου πλούτου μας από τους επενδυτές και ως δικαίωμα ανάπτυξης από τον λαό μας προκάλεσε ύφεση! Εκτοτε ο ελληνικός λαός φτωχοποιήθηκε, σε βαθμό που ιστορικά δεν έχει ποτέ άλλοτε καταγραφεί παγκοσμίως εν καιρώ ειρήνης! Ετσι ο Σόιμπλε έγινε «φύρερ» όχι μόνο της Ελλάδος, αλλά όλης της Ευρώπης, καθώς διέλυσε δι' αυτής της «παρνομίας» τη σύνολη ευρωπαϊκή αγορά ομολόγων, εγκαθιδρύοντας «δικτατορία ύφεσης» παντού. «Φύρερ», όμως, η πολιτική Ευρώπη δεν προβλέπετο να έχει! Ως πότε θα τον ανεχόμαστε;